Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 1395 — NGÀY THỨ BA 27 MARS 1923 NGÀY 11 THÁNG HAI ANNAM NĂM QUÍ-HỢI — NĂM THỨ 15

DIRECTEUR — PROPRIÉTAIRE
NGUYỄN-VĂN-CỦA
TÉLÉPHONE: 203
Adresse télégraphique:
LUCTINH—SAIGON

GIÁ BÁN

	ĐÔNG-PHÁP	NGOẠI-QUỐC
Một năm	12$00	15$00
Sáu tháng	6.50	8.00
Ba tháng	3.50	4.50

BÁN LẺ MỖI SỐ... 0$05
Mua báo thì kể từ ngày mồng một và ngày 16 mỗi tháng và phải trả tiền trước.

Lục Tỉnh Tân Văn

(LỤC-TỈNH TÂN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO RÉUNIS).

南中日報 六省新聞

JOURNAL QUOTIDIEN

NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và chúa nhựt

DEPOT LEGAL INDOCHINE No 875

POUR LES ANNONCES
S'ADRESSER:
A Saigon: aux Bureaux du Journal rue Catinat, 153-155-157 (1er étage)
A Hanoi: aux Bureaux du Trung-Bắc Tân-Văn.
A Paris: chez M. M. Mayence & Cie 8, rue Tronchet.
On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

Thơ, chèques và mandats gởi mua báo thì để ngày cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, Tổng-lý Lục-tỉnh Tân-Văn, còn bài vở đăng báo thì để cho M. LÊ-HOẰNG-MƯU, chủ bút.

CUỘC ĐẦU LÚA

VÀ CÀY MÁY TẠI MYTHO

7 giờ mấy sớm mai đã thấy thiên-hạ ở nội tỉnh và các hạt gần lần lần kéo đến rất đông, nhứt là từ đường mé sông trước dinh quan Tham-biện tới hãng Xáng và vô tận nơi chỗ cày máy. Chỗ ruộng để thử cày máy có cất một nhà lá lớn rộng để đủ thứ máy cày, máy bừa máy trục. Còn ngoài đường từ dinh quan Tham-biện đến chỗ cày máy mỗi chặn đường có cặm một cây cờ tam sắc và một tấm bản đề chữ cày máy.

Đúng 9 giờ mấy, quan Nguyên-soái Cognacq ở dưới tàu bước lên cầu tàu quan Tham-biện chủ tỉnh Mytho là ông Lacombe, quan chánh sở Canh-nông, ông hội-trưởng phòng Canh-nông Labaste v. v., chực đó mà nghinh tiếp. Đoạn quan Nguyên-soái lên xe ngồi với quan Tham-biện Lacombe, còn các quan ngồi xe hơi sau, thẳng đến chỗ ruộng để cày máy.

Khi quan Nguyên-soái bước xuống xe đi với quan Tham-biện thì nhạc Thủ-ngữ đánh bản quốc-triều mà tiếp mừng.

Tôi có ra mắt quan Tham-biện Lacombe mà trao cái thơ của bổn-quán Tổng-lý. Thật là thượng quan ngài vui vẻ tử tế lắm, ngài nói với tôi đi theo ngài mà coi mọi việc rồi liền sẵn đó chiều lại viếng ngài tại phòng văn. Nếu khiếm khuyết đều chi ngài sẽ chỉ thêm. Thật cám ơn ngài lắm.

Rồi đó ngài mới đi xem các thứ máy cày, máy bừa, máy trục v.v. sắp dài trong nhà ấy, coi rồi mới ra đi xem cày máy. Mỗi miếng ruộng đất khá để máy cày hiệu nào cày thì có đề một tấm bản. Trước hết coi cày máy Renault à Chenille, cày đi qua một đường đất lớn. Xem rồi quan Nguyên soái đi với quan tham biện và các quan, có ông De Lachevrotière chủ nhân báo Impartial và hội-trưởng hội Nam-kỳ báo-chương, qua miếng đất khác mà xem máy cày hiệu Cletrac 18 H. P. cày cục đất nhỏ hơn một chút, kế qua xem miếng đất máy cày Renault à roues, motrices 18 H. P. đang cày, đất cũng to, tới miếng đất cày máy Foroson 22 H P. cày sức vừa vừa, rốt lại tới miếng đất cày máy Caterpilar 45 H. P. là thứ máy cày lớn hơn mấy cái kia.

Xem đủ các thứ cày máy rồi, thì quan Nguyên-soái đi lại xem cái vòi bôm nước (pompe). Cái bôm này để lấy nước tưới ruộng khô; nó xịch nước xuống đất cũng như trời mưa vậy.

Xong rồi quan Nguyên-soái và các quan ra nhà công sở Điều-hòa mà khán cuộc đấu lúa ở ngoài nhà công sở thì cặm cờ đầy, có treo hai tấm vải đề chữ « Concours régional de paddy » ở trong thì có các chủ-quận là ông Đốc phủ Chung, ông phủ Trần-hữu-Lượng, ông huyện Kía vân vân. Các vị cai phó-tổng và hương-chức làng.

Tôi nhờ có thầy cai tổng Lê-thống-Vinh tổng Hưng-nhơn, vui lòng chỉ bảo cho mọi việc. Vẫn thầy cai Vĩnh xem ra có phong thể làm quan và nói năng nho nhã. Nên khi tôi mới đến ngài mà hỏi thì ngài vui lòng chỉ dẫn, thật rất cám ơn ngài.

Cuộc đấu lúa tại hạt Mytho tính ra cả thảy có 450 bao lúa, còn lựa ra mà thưởng thì cả thảy là 18 phần, thưởng, thì quận Bến-tranh choán được 5 phần, còn tổng Hưng-nhơn được phần thưởng hạng nhì, nhứt hạng.

Tôi xin biên các vị được phần thưởng ở Mytho.

NHỨT HẠNG

phần thưởng hạng nhứt, thưởng 100 $
Dương-văn-Tai
Ở làng Tân-hương tổng Hưng-nhượng.
Thứ lúa cà-đung tròn hột.
Mỗi mẫu 80 giạ 40 lít.

phần thưởng hạng nhì, thưởng 50 $
Phạm-văn-Tư
Ở làng Tân-hội-đông, tổng Hưng-nhơn.
Thứ lúa: Cà-dung sậy. Mỗi mẫu 50 giạ 40 lít.

phần thưởng hạng ba thưởng 30 $
Lê-văn-Tư
Ở làng Mỹ-phước-Tây. Thứ lúa Cà-đung trắng. Mỗi mẫu 80 tới 120 giạ 40 lít.

phần thưởng hạng tư thưởng 25 $
Hồ-văn-Sương
Ở làng Hòa-thuận. Thứ lúa trâm mót. Mỗi mẫu 80 tới 120 giạ.

phần thưởng hạng năm thưởng 20 $
Phạm-phước-Hậu
Ở làng Tân-lý-tây. Thứ lúa Rá mây, mỗi mẫu 130 giạ 40 lít.

phần thưởng hạng sáu thưởng 15 $
Phạm văn Cường
Ở làng Bình-dương, thứ lúa Ca-dung Gocông, mỗi mẫu 70 giạ 40 lít.

phần thưởng hạng bảy thưởng 10 $
Phạm-văn-Bền
Ở làng Bình-phú thứ lúa Rạ trắng mỗi mẫu 80 tới 100 giạ.

phần thưởng hạng tám thưởng 10$
Nguyễn-văn-Sĩ
Ở làng An-thạnh, thứ lúa Ca-đung mỗi mẫu 50 giạ 40 lít.

phần thưởng hạng chín thưởng 10 $
Phạm-văn-Nọng
Ở làng Tân-tỉnh-đông. Thứ lúa. Đung mi, mỗi mẫu 200 giạ.

NHÌ HẠNG

phần thưởng hạng nhứt thưởng 30 $
Nguyễn-văn-Tỵ
Ở làng Long-hóa. Thứ lúa dài hột vé vàng, mỗi mẫu 60 giạ.

phần thưởng hạng nhì thưởng 20 $
Nguyễn-văn-Chính
Ở làng Mỹ-hạnh-trung. Thứ lúa. Tàu bắc, mỗi mẫu từ 80 giạ tới 100.

phần thưởng hạng ba, thưởng 10 $
Nguyễn-văn-Khương
Ở làng Cưu-viên. Thứ lúa Vé vàng, mỗi mẫu 100 giạ.

TAM HẠNG

phần thưởng hạng nhứt thưởng 30 $
Bùi-duy-Tồn
Ở làng Hòa-khánh, thứ lúa Bàn khoán, mỗi mẫu 70 giạ.

phần thưởng hạng nhì thưởng 20 $
Đỗ-hữu-Phú
Ở làng Tân-thuận. Thứ lúa Mắt cưởi, mỗi mẫu 100 giạ.

phần thưởng hạng ba thưởng 10 $
Phạm văn Gia
Ở làng Mỹ-hạnh-đông. Thứ lúa Mắc cu.

phần thưởng hạng tư thưởng 10 $
Trần-văn-Tồn
Ở làng Cẩm-sơn. Thứ lúa Trắng-nhỏ, mỗi mẫu 80 tới 120 giạ.

AI CÓ XÍ-ĐƯỢC

Xin hỏi mấy thầy giúp việc ga xe-lửa Cholon-Mỹtho, ai có xí-được, cùng thấy ai có xí-được cái áo mưa của tôi, bỏ quên lúc dọn đồ ở ga, ngày hôm thứ sáu, ra xe-hơi. Xin làm ơn cho tôi lại, thì tôi sẽ đền ơn xứng đáng.

Trần-văn-Chim.

XIN CHỚ TƯỞNG LẦM

Tên *Chiêm* mà hội « C.S.A. » không cho vào đấu-cầu ấy là tên *Chiêm* khác, chớ chẳng phải tên Chim của tôi là Chim ở Lục-tỉnh Tân-văn. Xin chớ tưởng lầm.

Trần-văn-Chim.

Cuộc hành trình

M. *Trần văn-Chim* dự cuộc đấu lúa Mỹtho hồi hôm qua, sáng nay đi tàu hơi (tàu bay dưới nước) với ông *Courtinat* mà qua Bến-tre và Mỏ-cày.

AI SỢ VỢ?

(Tiếp theo)

Người ta hay trầm-trồ rằng người ấy sợ vợ, người ấy sợ vợ quá! mà không ai hay suy xét cho ra lẽ cái sự sợ vợ ấy là bởi đâu mà ra. Họ chỉ thường nói chuyện rằng chàng X. là một chàng cái tánh ham vợ bé. Cái tánh ham vợ bé của chàng X. thậm-chí trong giấc ngủ cũng còn ham còn thấy những chuyện « toác-hiệp » của mình với một người vợ bé:

Chàng X. đêm nọ đang giấc ngủ thấy mình cưới vợ bé, mừng quá! đến lỏ ra lời... (mớ) Vợ nghe, sáng hỏi chàng, chàng không dám dấu, lời thiệt khai ngay — mà nghĩ cái sự chiêm bao có quan-hệ chi mà sợ. Nên chàng cứ thiệt nói rằng: « Mình ơi, mình ơi! Cái điềm chiêm-bao hồi hôm không biết kiết hung là thế nào, mà cũng là một giấc chiêm-bao có thú-vị quá. »

— Chiêm-bao làm sao?

— Tôi chiêm-bao thấy mình cưới vợ bé cho tôi, mà lại một người lịch-sự quá ». Chàng nói mới vừa đến đây, thì nàng đã đỏ mặt tía tai, phừng phừng lửa giận nó phát lên, không còn vòi rồng nào chữa cho kịp. Bao nhiêu lửa giận của nàng đốt cả tâm-cang, xung lên cả tánh-khí nóng nảy, trong dây phút mà tinh-thần nàng đã phát khởi lên đến nỗi làm sập cả rường-cột tình chồng nghĩa vợ. (Sở bảo-hiểm đành phải bồi thường ngay) Nàng đứng dậy thộp vào ngực chàng cho một cái bịt, xô ra một cái ạch mà nói rằng: « Đó, m... đi cưới vợ bé đi! m... đi cưới vợ bé đi!! »

Chàng lúc đó tinh-thần đã táng-loạn, vừa lồm-cồm ngồi dậy vừa năn-nỉ mà nói rằng: « Chiêm-bao mà gì, làm dữ quá! »

Nàng vụt khoát nên rằng: « À, chiêm bao mà gì! Khi không rồi chiêm-bao à! Trong bụng không muốn rồi cũng chiêm-bao à! » Nói rồi nàng thộp ngực cái nữa.

Chàng lại càng hoản-hốt, lập-cập mà nói với nàng: « Vậy thì từ đây tôi không chiêm-bao nữa. »

Nàng nghe lại càng tác-sắc nói cái giọng hung hăng vô cùng: « Ớ! có ai tin, có ai tin! Trong giấc ngủ rồi chiêm bao nữa, ai biết được! » Vừa nói vừa giục giặc, xô tới kéo lại lấy cái ngực của chàng, hai mắt trừng trừng, hàm răng trẹo trẹo, làm cho mạnh ào trước, ngực chàng không còn nên miễn nào cả.

Chàng tảng quá mới xin cam-đoan rằng: « Vậy thì từ đây tôi không ngủ nữa. *Chừng, nàng mới nguôi đi lần lần, mà chàng cũng ra như người hùm tha sấu bắt mới sổ ra vậy.*

Cứ đó mà trông, thì ai lại không hiểu cái cảnh huống sợ vợ của người đàn-ông đến như thế; song chỉnh khó một đều là: cái-mối sợ đó gây bởi đâu mà ra, nó sanh-xuất từ thuở nào, mà đến đây nó được đồ sộ như thế? Thì ai chưa khảo-cứu dùm.

Bởi làm sao mà sợ vợ? Xét ra thì có nhiều duyên cớ chẳng giống nhau. 1· — Bởi đàn-ông cái tánh hay háo-sắc hơn là háo đức. Do cái tánh háo-sắc mà sanh ra lòng nịch-ái; do cái sự nịch-ái mà sanh ra lòng dung túng; do cái tánh dung-tủng mà sanh ra lòng phàm việc gì quấy-quá vô-phép của đàn-bà đối với mình cũng bỏ qua được; do cái tánh phàm việc gì quấy-quá vô-phép của đàn-bà cũng bỏ qua được, thì một ngày họ cho lừng lên một chút: mà hễ mỗi ngày họ lừng lên một chút, thì người đàn-ông lần lần ra người chịu quen. Đến chừng cái thế-lực của đàn bà càng lớn lao ra, tức-nhiên đàn-ông phải trở nên người sợ vợ, thì chừng nó đã thành cái thiên-tánh thứ hai, cái bịnh bất-trị rồi. Ố hô! Vợ mình mình sợ sợ gì vợ ai — mà thành ra cái cảnh vợ ai nấy sợ.

Phải, vợ mình mình mới gần được, mình gần được mình mới là yêu cái nhan-sắc, càng yêu cái nhan-sắc mới nịch-ái, nịch ái mới dung tủng, dung tủng thì việc quấy mới bỏ qua được, bỏ qua được rồi vợ mới lừng lên, vợ lừng lên rồi chồng mới tập quen cái sợ.

Chớ ai lại không biết người đàn-ông là một thể cang-nghị trọng-phu, người đàn-bà là một thể yểu-điệu thục-nữ, thì có bao giờ có sanh ra cái tánh đàn ông sợ đàn-bà. Nhưng cái tánh cứng cỏi như sắt tợ đá của người đàn ông, đối với cái tánh mềm nhẹ như bông tợ bứt của người đàn-bà, mà trong ấy họ có dùng đến sự hay của hóa-học mà họ chế lại được cái tánh cứng cỏi của người đàn-ông, thì ai có gắng công mà khảo-cứu cho rõ ràng?

Theo ý tôi thì tôi trộm xét, chắc sao người đàn-bà họ có cái hiểu hóa học tự-nhiên trong cái tánh mềm nhẹ của họ, nên họ mới nung nấu được mà chế dàm cái tánh cứng cỏi như sắt tợ đá của người đàn-ông; cũng như nhà hóa học dùng đồ hóa học mà làm cho sắt đá phải mềm kia vậy.

Bởi vậy nên người đàn-ông lần hóa ra người sợ vợ. Đó là một có đàn ông sợ vợ vậy.

(Còn nữa) Trung-Trực

Đính chánh

Số báo bữa hôm qua, nơi mục « sợ vợ » là bài tiếp, mà người sắp chữ không sắp tiếp theo, tưởng độc-giả đã biết dùm cho rồi.

Vô-tuyến điện

Tin A-lơ-măng

Hôm thứ tư quan Nguyên-soái Degoutte và các quan Khâm-sai Langsa và Banh-gích nhóm hội-nghị tại thành Bonn để bàn nghị về cách hiệp thế lực tại bờ sông Ruhr và tại tỉnh Rhénanie. Hội-nghị nầy sẽ nhóm lại cho thường.

Ở mỏ Blumenthal, có một toán nhơn-công Langsa đương lượm than; có cho phụ thêm nhơn-công ấy 100 người thợ tình nguyện A-lơ-măng, nhưng mà thợ A-lơ-măng ở mỏ Blumenthal không chịu làm việc.

Hội chư-quốc

Bàn tiểu hội về đường giao thông các trường đại học ở bàn Ủy-viên Trí-tri hội chư-quốc mới lập lời nghị xin mời các đại học đường lập khoa dạy hiện ròng chánh-trị, kinh tế và luân lý ở các nước.

Bô lôn

Sở truyền-tin Havas báo tin rằng có nhiều người dân Bô-lôn ở bên Huê-kỳ về tính lập tại thành Varsvere và các thành khác một phòng việc để bảo thủ quyền lợi cho dân Bô-lôn để bề mua điền thổ của A-lơ-măng tại tỉnh Posnanie và tỉnh Pomeranie.

Vua Ru-ma-ni

Các báo truyền tin rằng vua Ru-ma-ni sẽ đến viếng chúa xứ Bô-lôn trong hạ tuần tháng Mai.

Rút-xi

Sứ-thần Rút-xi ở thành Riga cho hay rằng Chánh-phủ Xô-vết có gởi lúa gạo cho nhơn-công ở bờ sông Ruhr. Đức Giám-mục Jean bàn về tin ấy thời tỏ lòng bất bình, nghĩ rằng Huê kỳ vận-tải lúa gạo đến cho Rút-xi là tỏ lòng kính trọng tánh mạng con người lắm. Ngày nay dân cộng-sản lại gởi lúa gạo mình đương cần dùng ấy đi xứ khác là khi thị mạng con người quá.

Nhựt bổn

Chánh-phủ Nhựt-bổn trả lời thơ của Trung-hoa xin dọn từ hòa năm 1915 giao đất Dalny và Port-Arthur cho Nhựt lại, thời Nhựt nói rằng nghị-hòa đã ký-nhận rồi không sửa đổi chi nữa được.

Paris ngày 23 Mars 1923.

Đính chánh

Người ta đính chánh rằng quan Lão-nghị viên Berthelot không bị kiện về tội lo hối lo.

Bordeaux ngày 24 Mars 1923.

Phòng chúng-nghị

Hôm thứ sáu, đương khi phòng chúng-nghị bàn về số dự toán tạm trong hai tháng Avril và Mai, có vị nghị-viên Berthon đảng cộng sản nói nhiều lời xúc phạm đến quan Thủ tướng. Ông không cáo quan Thủ-tướng giúp sức cho đẩn cần vương. Nhưng vì phần đông lấy làm trái ý và bàn Trị-sự muốn trừng-trị, cho nên ông Berthon xin hối cải những lời xúc-phạm ông đã nói.

Bài diễn từ ông Cuno

Báo Le Temps bình phẩm một bài rất dài về bài diễn từ của quan Thủ-tướng A-lơ-măng Cuno đọc tại thành Munich. Trước hết ông Cuno xuối dục A-lơ-măng làm thinh mà cự. Báo Le Temps nói rằng các cách thức của Chánh-phủ A-lơ-măng sắp đặt ra để ngăng ngừa đảng bảo quốc là tỏ ý chẳng nên dùng những người nóng nảy quá độ, mà hăm dọa dân thợ để chờ ngày đánh đuổi binh Langsa. Thứ hai ông Cuno nói rằng nếu A-lơ-măng có thể tính êm cùng Langsa về vấn-đề bồi-thường, thì tưởng rằng Langsa không muốn làm cho tiêu diệt A-lơ-măng. Báo Le Temps bàn rằng những lời ấy là lời phỉnh, vì năm 1916 chánh-sách của A-lơ-măng là làm cho Banh-gích, Langsa, Rút-xi, Xẹt-bi và Ru-ma-ni rời rã ra. Báo ấy lại nói tiền bồi-thường đã quyết định số 132 ngàn triệu đồng vàng và nhắc rằng trước khi thời A-lơ-măng ưng trả mỗi năm số tiền lời 50 ngàn triệu đồng marks vàng. « Chánh-phủ A-lơ-măng ưng trả số tiền 50 ngàn đồng marks vàng; bây giờ chỉ buộc cho A-lơ-măng trả đúng số ấy mà thôi ». Báo Le Temps chỉ rằng A-lơ-măng không ráng sức mà trả tiền ấy, rồi kết luận như vầy: « Bài diễn từ ông Cuno là hẻm một khoản trong chánh-sách của A-lơ-măng dùng lời phỉnh phờ dối trá.

LẦM TAY ĐỘC-THỦ

Đêm thứ bảy qua rồi, nhằm đêm 24 Mars lối 7 giờ tối, tại Chợ-đuổi, trên con đàng Stratégique là đàng Chasseloup-Laubat prolongée, lối ngang nhà mụ Tuất, có xảy ra một đám chém người trọng thương, phải vào dưỡng đường cầu lương-y điều dưỡng. Số là tên Thân, chưa ắc phải cháu nhà bà Huyện Trụ chăng, mà là người giúp công cho bà trong gánh hát, đêm ấy đang đi, bỗng không mà bị đôi ba tên du-thủ cầm dao hạ thủ. Chém hai bên má hai vít dao, có một vít từ má chạy lên bang tai rất nặng, lủng thấu tới răn. Chẳng biết là ai, Nhưng mà tên Thân khai quyết với Cò Bót rằng tên năm Hiếm ở đàng Amiral Krantz mướn Tị với tên kẻ khác chém nó, bởi cớ tên Hiếm và Tị có bán vàng cho vợ nó là thị-Tốt, bắt thị-Tốt làm giấy thiếu nợ mà không cho nó hay, đòi hỏi nó, nó có tranh tròn nên sanh sự oán thù như vậy. Cò Bót liền sai bắt tên năm Hiếm và Tị trong buổi chiều chúa-nhựt. Tình thật khai ngay, tên Hiếm chịu rằng, vì thị-Tốt với vợ nó quen biết nhau, nên có việc cho mượn vàng, bán vàng sao đó, nó không biết; chớ còn tên Thân nầy với nó không quen, mà cũng không thù không oán chi, hòng chém giết. Nếu có, thì tên Tị với tên Thân oán nhau chớ không phải nó.

Bót lấy khai rồi thứ hai bót giải tòa; quan Biện-lý phú nội vụ qua cho quan Bồi-thẩm tra xét; nên đã giam tên Hiếm vào ngục.

Trưa thứ hai, đội Báu sở Mật-thám — cũng là đội Báu — bắt đặng tên Tị tại Bàn-cờ, đàng Stratégique. Khi nghe bắt đặng tên Tị, có người của bổn-báo đến đó hỏi cho rõ nguyên do gốc tích, thì tên Tị nói. « Chẳng phải tôi chém tên Thân; song « tôi biết rõ là ai chém. Ấy là tên Đầu với « tên Chạy chém nó; nhưng bởi vì sự vợ « nó là thị Tốt mượn vàng của năm Hiếm « mà bán đứng, làm giấy hẹn có tôi đứng « bảo lãnh, nên ra sự bất bình với Thân; « Thân oán tôi mà khai xẳng xả. Kỳ trung « tên Đầu với tên Chạy chém nó chớ chẳng « phải tôi. Tôi biết rằng tên Đầu với tên « Chạy không trốn lánh đi đâu; nội trong « một vài bữa, chúng nó cũng sẽ ra thú tội. « Đợi có mặt chúng nó rồi ngay gian sẽ « biết; chớ bây giờ đây tên Thân với thị « Tốt, lấy ân làm oán, khai vậy hay vậy, « tôi không chối cãi lẽ nào. »

Đội Báu dẫn tên Tị về bót quận thứ hai, giam cầm; chiều lại qua hai giờ, giải lên bót quận thứ ba là bót Giếng-nước đặng tra xét vụ ấy và tập nả bị cáo, để lấy lời khai tên Tị.

Chưa rõ tên Tị khai ra làm sao, song dám tưởng tên Tị chẳng khai chi ngoài vụ mượn vàng rồi bán đứng mà làm giấy hẹn trả, có nó đứng bảo kiết, mà sanh thù oán. Chắc quả vậy; nên mới nghe bót quận thứ ba nếu chẳng lầm, có đòi vợ năm Hiếm bữa nay, đem giấy mua vàng của thị Tốt đã lập ngày nọ, có tên Tị đứng bảo lãnh đến hầu; lại cũng có đòi tên Lủy là tay làm giùm giấy mua vàng, cho thị Tốt ngày nọ đó.

Đợi xem vụ tra xét ra thể nào, rồi sau sẽ tiếp.

(Mai tiếp). MỘNG-HUÊ-LẦU.

Đổ bác môn trung mạc khử thân

Thánh-hiền xưa có dạy rằng: Mấy nơi cờ bạc chớ nên gần. Bởi sao mà chẳng nên gần? Là nó làm cho con người trở nên hèn-hạ. Nay tôi xin giải cái đề mục nầy hiến cho bạn thiếu-niên ta dòm cho rõ thấu chỗ dinh hư lợi hại mà sửa lấy thân. Phàm con người sanh ra ở đời, ai cũng muốn làm việc hữu ích cho đời, việc vô ích phải xa lánh; ấy là lẽ thường xưa nay, chớ nào ai sanh ra khỏi lòng mẹ rồi, lớn lên lại muốn làm việc hư hại cho hại hoại phong-tục bao giờ, không chịu trao giồi cái nhơn đạo đặng làm người mà cư xử với đời. Xin hãy xem câu: Nhập thế cuộc bất khả vô công nghiệp, xuất mẫn hoài tiện thị hữu quân thân. Còn người ta mà bước cẳng vào trường đời rồi, thì chẳng khá ở không mà làm đều sái quấy. Thì cũng như con người ta sanh khỏi lòng mẹ đã biết có thân mà mình phải lo cái danh. Vì bởi chữ thân với chữ danh nó gần nhau lắm; thân có thì danh âu phải có.

Vậy khuyên bạn thiếu-niên hãy bỏ tuyệt chớ nên gần cái trường đổ-bác vô ích lắm, mà phải lụy. Thật cờ bạc đáng xa lánh, đáng lấy làm ghê gớm, thường nó làm cho nhiều kẻ bất mê theo hoài khó mà bỏ cho đặng. Vẳng một ngày nó làm cho phải buồn bực nằm ngồi đi đứng chẳng yên, lâm vào rồi, thì cũng như mang một cái tật bịnh vậy. Cờ bạc ai cũng biết là đại vô ích cho đời. Kìa như xưa vua nhà Lê là Bang-Kỳ thấy dân sự bị bão lụt, đất trời nghiêng động, thì biết là sanh linh phải đồ thán. Nên mới xuống chỉ cấm cờ bạc trong nước. Bây giờ Nhà-nước Đại-pháp biết việc cờ bạc là việc đại hại cho nhơn dân, nên mới ngăn cấm như thế. Có sao cờ bạc còn ham chưa chịu bỏ? Cờ bạc nó làm cho người tử-tế hóa ra hèn-hạ, lại bị nhiều người cười chê khinh dể. Trong đám cờ bạc bất hạng người già trẻ sang hèn miễn trong túi có tiền, thì bực nào chơi cũng đặng. Cờ bạc cũng có khi nó trợ cho một ít tay rành nghề dựng nên sự nghiệp trong nháy mắt, song việc ăn thua khác thế con nước xây vần. Còn đến chừng nó hại, thì biết bao mặt anh hùng trí sĩ ra thân hèn; phải bỏ vợ con mà đi lưu-linh, thân danh đành phuổi. Cờ bạc nó làm cho phải phế công ăn chuyện làm, phải bỏ nghề nghiệp. Anh nhà giàu mà ham vui theo cờ bạc thì phải hết gia sảng sự nghiệp, người nhà nghèo mà mang cờ bạc thì phải sanh trộm cướp. Mấy khoản tôi giải ra đây cũng đủ rõ trong điều cờ bạc ra thể nào? Mà nhiều người còn đeo đuổi theo chưa chịu xa lánh.

Phải biết trong cuộc cờ bạc nó không có chừng, dinh hư tiêu trưởng như mặt trăng, như con nước, nó không có ở hoài một chỗ bao giờ. Bởi vậy cho nên anh nhà nghèo trong túi có một vài đồng bạc trông may tay đánh lấy bạc trăm đó là dinh. Còn anh nhà giàu có bạc ngàn đem theo túi rồi thua hết thì ra chữ hư. Đó là dinh hư tiêu trưởng. Mà xét kỹ lại cũng tại cái túi tham của người dục lòng người cờ bạc, gây cuộc ăn thua; chớ người mà không có cái tham nan vô đề, thì chẳng khi nào cờ bạc; dầu khi lỡ một lầm hai, ham vui mà chịu lận đi nữa, cũng còn có cơn tỉnh ngộ, nghe lời phải giảng cang, ăn-năn chừa bỏ; duy có những tay tham lam ham hố, chẳng muốn chịu cực nhọc làm ăn gây nên sự nghiệp, mong mỏi sự may sòng làm giàu trong giây phút, dầu phải ra thân hèn, quần áo tả-tơi, bà con ghét bỏ, cũng chưa hối cải.

TRẦN-THÀNH-CƯƠNG
Cái-nhum.

Đông-pháp Thời-sự

NAM-KỲ

Lòng ngay thẳng

Tên nguyễn-văn-An, cặp rằng coolies tại nhà hàng Caffort đem lại giao cho bót một cái đồng hồ và một sợi dây chiền xi, của người xi được tại đường Catinat.

⁂

Saigon. — Hôm 23 Mars, tại vườn ông Thượng, bây giờ kêu là vườn Maurice Long gần tối ba hình, ba người đờn-bà vây một người đờn-bà khác mà đánh đập quào mặt, quào mày, xé áo rách ten ben, lại đè xuống mà cởi cái q....

Lát lâu mới có người biện tây tới thì ba ả bất lương đã đi mất rồi. Còn người đờn-bà bị đánh thì vô trong bụi ngồi mà giấu cái thân thể lỏa lồ. Tên biện bèn kiếm đồ cho người đờn-bà che đỡ, và dắc về bót lấy lời khai.

Nay mai gì đây ba ả bất lương chẳng khỏi nơi hình phạt. Ước ao cho quan sẽ phạt nặng nề mà làm gương.

Dầu có oán hận, ghét ghen thế nào đi, thiếu chi phương mà làm cho đã nư, nỡ làm cho một người đờn-bà cũng có cái thân thể quí báu như mình lỏa lồ trước muôn mắt; lại còn ý đông mà hâm hiếp đơn cô. Thói gì mang nầy thường thấy, nhứt là nơi chợ búa. Thiệt là xấu hổ vô cùng!

Trong lúc ấu đã mà có cái vai tuồng như vậy, có một lũ du côn đứng điềm nhiên mà xem tình thế, và cười giỡn với nhau, ấy mới quả là một bọn không biết hổ mặt.

Tòa tiểu-hình Annam

Tên Huỳnh-văn-Tâm, Huỳnh-văn-Giỏi, Huỳnh-văn-Phạm tội đánh người bị xử 16 ngày tù. Một mình tên Huỳnh-văn-Phạm bị án treo mà thôi.

Tên Nguyễn-thị-Lợi và Nguyễn-thị-Lê ăn cắp, bị phạt mỗi người một tháng tù.

Tên Nguyễn-văn-Thích đặt rượu lậu, bị tòa phạt 200 quan tiền.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

R LES ANNONCES
S'ADRESSER :
: aux Bureaux du Journal rue Catinat, 155-156-157 (1er étage)
aux Bureaux du Trung-Bắc Tân-Văn.
chez M. M. Mayence & Cie 9, rue Tronchet
A forfait pour les contrats longue durée. Les prix sont ...bles d'avance.
...ques et mandats gởi mua ... đề ngay cho M. NGUYỄN-...ỦA, Tổng-lý Lục-tỉnh Tân-...n bài vở đăng báo thì đề LÊ-HOÀNG-MƯU, chủ bút.

...C-THỦ

...vì của bổn-báo đến đo hỏi ...do gốc tích, thì tên Tị nói ... tôi chém tên Thân; song ...ai chém. Ấy là tên Đầu với ...m nó; nhưng bởi vì sự vợ ...mượn vàng của năm Hiếm ..., làm giấy hẹn có tôi đứng ...n ra sự bất bình với Thân; ...mà khai xằng xả. Kỳ trung ...ên Chạy chém nó chớ chẳng ...biết rằng tên Đầu với tên ...trốn lánh đi đâu; nội trong ...chúng nó cũng sẽ ra thú tội. ...chúng nó rồi ngay gian sẽ ...y giờ đây tên Thân với thị ...âm oán, khai vậy hay vậy, ...ới cãi lẽ nào. »
...tên Tị về bót quận thứ hai, ...ếu lại qua hai giờ, giải lên ...ba là bót Giếng-nước đang ...à tập nõa bị cáo, để lấy lời ...
...Tị khai ra làm sao, sòng ...n Tị chẳng khai chi ngoài ...rồi bán đứng mà làm giấy ...đứng bảo kiết, mà sanh thù ...vậy; nên mới nghe bót ...ếu chẳng làm, có đôi vợ năm ...đem giấy mua vàng của thị ...ý nọ, có tên Tị đứng bảo ...ai cũng có đòi tên Lũy là tay ...mua vàng, cho thị Tốt ngày ...
...tra xét ra thế nào, rồi sau ...

MỘNG-HUÊ-LẦU.

...c khứ thân

...n dễ. Trong đám cờ bạc bất ...à trẻ sang hèn miễn trong ...bực nào chơi cũng đặng. Cờ ...ai nó trợ cho một ít tay rành ...sự nghiệp trong nháy mắt, ...ua khác thể con nước xây ...chừng nó bại, thì biết bao ...trí sĩ ra thân hèn; phải bỏ ...lưu-linh, thân danh đành ...nó làm cho phải phế công ..., phải bỏ nghề nghiệp. Anh ...am vui theo cờ bạc thì phải ...nghiệp, người nhà nghèo ...ạc thì phải sanh trộm cướp. ...ôi giải ra đây cũng đủ rõ ...bạc ra thế nào? Mà nhiều ...đuổi theo chưa chịu xa lánh. ...ng cuộc cờ bạc nó không có ...tiêu trưởng như mặt trăng, ...nó không có ở hoài một chỗ ...vậy cho nên anh nhà nghèo ...ột vài đồng bạc trông may ...bạc trăm đó là dính. Còn anh ...ạc ngàn đem theo túi rủi thua ...ữ hư. Đó là dính hư tiêu ...t kỳ lạ cũng tại cái túi tham ...c lòng người cờ bạc, gây ...; chớ người mà không có cái ...thì chẳng khi nào cờ bạc; ...t làm hại, ham vui mà chịu ...ng còn có cơn tỉnh ngộ, nghe ...g cang, ăn-năn chừa bỏ; duy ...tham lam ham hố, chẳng ...ực nhọc làm ăn gây nên sự ...mỗi sự may sòng làm giàu ...úc, dầu phải ra thân hèn, ...bà con ghét bỏ, cũng chưa ...

TRẦN-THÀNH-CƯƠNG
Cái-nhum.

...SỰ

...hận, ghét ghen thế nào lại, ...rông mà làm cho đã nư, nỡ ...người đờn-bà cũng có cái ...bầu như mình lỗ lỗ trước ...còn ý đông mà hãm hiếp đơn ...mang này thường thấy, nhứt ...ùa. Thiệt là xấu hổ vô cùng! ...u dã mà có cái vai tuồng như ...đu côn đứng điềm nhiên mà ..., và cười giỡn với nhau, ấy ...ột bọn không biết hổ mặt.

...tiểu-hình Annam

...-văn-Tâm, Huỳnh-văn-Giỏi, ...nam tội đánh người bị xử 16 ...mình tên Huỳnh-văn-Phạm bị ...ôi.
...-thị-Lợi và Nguyễn-thị-Lê ăn ...nỗi người một tháng tù.
...-văn-Thích đặt rượu lậu, bị ...quan tiền.

HỞI NGƯỜI ANNAM Chớ nên lộn thuốc của Ngoại-quốc với thuốc **Xứ Algérie** là Thuộc-địa Langsa. Hễ biết lựa thuốc rời và thuốc trái đất ở xứ Algérie mà hút, thì tức là dùng đồ thổ sãng Algérie quả thiệt là đồ thổ sãng Đại-pháp và chẳng có thứ thuốc nào ngon bằng. Hãy nên hút thuốc hiệu **Trái-Đất**

Cuộc thi bằng học-phí tây

Cuộc thi bằng học phí cho nhà nước chịu tiền cơm sẽ mở ngày 25 Avril, tại trường học Bổn-quốc, tám giờ sớm mai.

Đơn xin thi phải gởi cho quan Thống-đốc Nam-kỳ (phòng nhứt) và phải ghim theo một sao lục khai sanh. Đơn xin thi sẽ chấp tới ngày 10 Avril.

Ăn cắp xe-máy

Hôm 23 Mars, lối ba giờ chiều, quan một Papin dựng xe-máy đua hiệu Peugeot, số 125.100 giá 80 đồng, trước cửa ngân-hàng Đông-pháp, vô trong, một lát ra chẳng thấy xe-máy nữa.

Sớm mai 24 Mars, lối chín giờ thầy Ng-văn-Chánh, làm việc tại lò rượu Đông-pháp cũng mất tại chỗ nầy một cái xe-máy hiệu Alcyon, số 283234, giá một trăm đồng.

Hai người đều có bót.

Lấy tiền rồi khự mất

Chệc Phước-kiến tên Lam-Y, thay mặt nhà máy Thái-hòa ở tại Bình-thạnh-tây (Longxuyên) giao cho người lái ngành tên Ta-Nguon 400 ngươn bạc đặng đi mua lúa. Tên Ta-Nguon lấy bạc rồi cút mất hơn một năm nay. Mới đây tên Lam Y gặp đặng Ta-Nguon. Ta-Nguon thú thiệt rằng nó đã thua hết số bạc, nói rồi bôn đào.

Ăn cắp gà

Giadinh. — Chủ của tên Kiến cớ rằng khi tên Kiến thôi ở thì có ăn cắp một mớ gà vịt, giá 10 đồng.

Tên Kiến bị bắt mà giải đến tòa. Xét lưng chú chàng thì chẳng thấy đồng su đồng điếu nào hết.

Gian hùng

Laithiêu. — Tên Phước, cựu linh tình nguyện dụ đứa nhỏ tên Bảy bảo đứa nhỏ mượn xe-máy đi chơi Bảy nghe lời liền đi lấy xe-máy, vì có quen với chủ tiệm xe-máy. Đem lại cho tên Phước đi. Phước lên xe dong tuốt Biên-hòa. Bảy đợi lâu chẳng thấy Phước trở lại, bèn đến tiệm xe-máy mà cho hay. Chủ tiệm xe-máy đi thưa tên Phước. Tên Phước đã bị bắt giải tòa sơ Biên-hòa.

Xe-hơi đi điện đụng nhằm xe phủ-mộ

Giadinh. — Cách xa chợ Bà-queo chừng 500 thước, có xảy ra một vụ xe-hơi đụng xe phủ-mộ, trong lúc 4 giờ sáng như vầy.

Một cái xe-hơi chở một bọn xẩm và đờn-bà Annam đi lên điện bà viếng chùa bà Mười, rồi gặp một cái xe-bò và xe ngựa chạy tới; xe-hơi không thấy xe-bò, vì không thấy đèn, nên xe-hơi chạy trờ đến gần mới thấy, liền lách qua mà tránh, xảy đụng xe phủ-mộ hư hao đồ hàng hỏa rất nhiều. Người đánh xe-bò biết mình lỗi, nên chịu thường cho xe phủ-mộ. Huề.

Có vậy mới tởn mà thắp đèn trong khi xe đi đàng

Anh bảy chạy đi đâu ?

Lúc sáu giờ tối có một tên Chà và cỡi xe-máy chạy rất mau mà lại không chuông không đèn. Chạy đến gần gà Phú-nhuận, rủi chạm nhằm một đứa bé 9 tuổi đang đác ngựa đi dựa lề. Anh Chà đụng nhằm liền té lăng, sút « chân » đưa hai cái chơn đen hắc. Đứa nhỏ cũng té sắp xuống lề. nhưng chẳng biết anh Chà nằn nỉ sao đó rồi leo lên xe chạy mất.

Sao không dùng có bay ngựa chạy ?

BÉ-LO-TI.

MỘT ĐIỀM PHẤN VUA

BỒNG-SƠN. — Ông Nguyễn-khoa-Vy là chủ-sự tòa Điền báo Bồng-sơn mới được thưởng một cái tam-hạng Kiêm-tiền.

Nghe nói ông Vy được cái đặc ân ấy là vì trong việc bắt được tên thủ-phạm ăn trộm bốn ngàn tờ giấy bạc của Ngân-hàng Saigon, rồi đem ra tiêu thụ tại Bồng-sơn và trong cuộc công thải Đông-pháp để làm đường hỏa-xa, năm ngoái, ông đã tỏ lòng trung thành làm trọn nghĩa vụ, nên quan Khâm-sứ Bắc-kỳ tâu xin Hoàng-thượng chuẩn thưởng cho.

Ông Nguyễn-khoa-Vy là con nhà thế-phiệt học thức rộng xa, ông đến Bồng-sơn hơn bốn năm nay, ăn ở thuần hậu, giao thiệp tử tế giản-dị đều được trên yêu dưới chuộng, nay nghe tin ông được thưởng Kiêm-tiền, chẳng những là thân bằng cố hữu mà cho đến tất cả mọi người trong hạt lý đều lấy làm một sự vẻ vang xứng đáng và tỏ lòng thành-thực mà mừng ông Nguyễn-khoa-Vy cả.

Vẻ vang thay một điềm phấn vua !

Minh-chương: Lê-tường.

ĐÍNH CHÁNH

Bài thơ say

Mục thời sự kỳ báo số 1386, có bài thơ « *say rượu* » của M. Bé-lô-Ti rút để dưới khoản « ăn uống no say... » là bài thơ của đấng đại-hiền Trương-vĩnh-Ký đặt; nhưng chẳng rõ ngài đặt như vậy, hay vì « tam sao thất bổn » mà thất niêm luật? Chớ hiện giờ bài thơ ấy có trong sách S. P. y như bài rút đăng trong báo.

B. L. T.

Société des Courses de Saigon
Saison 1922 1923

Treizième Réunion Dimanche 25 Mars 1923

1ère COURSE		
Aviatrice	gagnant	4$00
id.	placé	1.30
La Roseraie	placé	1.10
2e COURSE		
Grimace	gagnant	6.50
3e COURSE		
Đam-Chi	gagnant	11.70
id.	placé	3.00
Vuong-Anh	placé	1.70
Brillant	placé	2.40
4e COURSE		
Đạm-Tiên	gagnant	1 40
id.	placé	1 40
Saphir	placé	3.60
5e COURSE		
Black and White	gagnant	2.60
id.	placé	1.30
O-phung	pl. cé	2.20
Mau-Hau	placé	1.50

Kỳ đua tới nhằm ngày 1er Avril 1923

Độ thứ sáu chẳng ăn thua, vì Ngọc-Em chẳng đua còn Nénette thì ném nài té, khi mới ra chạy.

Gia truyền tập

Ngoại khoa trị mủ xương rồng

Mủ xương rồng là một thứ mủ rất độc. Ai rủi bị nó văng vào con mắt, thì phải bị nhức nhối, xốn xang, nóng nảy khó chịu lắm, chẳng bao lâu con mắt ấy sưng vung lên, nếu chẳng mau lo phang điều trị thì ắt phải mang tật.

Phương thuốc trị
1 *Đọt me non, (tamarinier)*
2 *Tròng trắng trứng gà*

Cách dùng: Hái đọt me non (đờn-ông bảy đọt, đờn-bà chín đọt), rửa cho thiệt sạch, bỏ vào chén đâm cho nhỏ. Đập một trứng gà, lấy tròng trắng, khuấy cho nổi bọt, đổ vô mà trộn với bã đọt me, lấy một miếng giấy bạch trải trên con mắt đau, rồi lấy bã đọt me đắp lên miếng giấy ấy. Phải thay đổi bã đọt me vài ba lần (nghĩa là đâm đọt me rồi, chia ra làm vài ba phần, để mà thay đổi). Gặt tới lần thứ ba thì con mắt hết nhức, hết xốn, vì mủ xương rồng đã rút vào bã đọt me hết rồi, con mắt lần lần bớt sưng. Từ đây phải lấy nước nóng, cũng là nước bơ riquée, nhúng bông gòn mà đắp, và rửa, trong một ngày thì con mắt hết đỏ, và trở lại mạnh như thường.

N. T.

N B. — Phương thuốc nầy là của người bạn của tôi Ng-minh-Giỏi, ở tại Giadinh, cho tôi đã lâu. Người đã bị mủ xương rồng văng vào con mắt một lần và đã có dùng, rất nên hiệu nghiệm.

Thuốc trị bịnh lác

Ai rủi trong mình bịnh hoạn sanh ra lác, như là: lác đồng tiền, lác ướt, lác mọi, thì hãy mua mấy thứ kể dưới đây, làm thuốc ra mà xức.

Mua một cắt Tam-thiên-đơn thứ thiệt (chớ tam-thiên-đơn có 2 thứ; thứ thiệt, thứ giả), 1 tất vải xanh thứ vải xanh mới đặng dùng có hơi chàm, 1 đồng su tiu-sọ, cách dùng như vầy :

Tam-thiên-đơn thì tán ra thật nhỏ, đựng trong cái chén, còn vải xanh thì đốt cho cháy đều rồi bỏ chung vô chén cũng tán ra dùng cái tro nó, còn tiu thì đâm ra cho nhỏ, 3 món bỏ chung lại một chén, đổ vô một chút dầu dừa, mấy thứ hòa lại hơi sệt sệt rồi lấy tay mà xức mấy chỗ lác đó, thì nội trong một ngày hay là một đêm, thì lành chỗ đó mà lại hết ngứa như da thịt cũ. Bài thuốc nầy thật hay, vì bởi tôi có dùng trước rồi, và tôi có chỉ cho nhiều người dùng cũng nói hay.

Nếu xức thuốc vô thì hãy cữ mấy món đồ độc đừng ăn, tôi xin kể sơ như là: Thịt gà, lươn, nếp, cá-rô. Nếu chẳng tin ních vô coi, chẳng khỏi gãi tuốc da, xức thuốc tiền cũng không hết đặng. Rồi đồ thừa thuốc chẳng hay, thì tội nghiệp cho người có công tìm kiếm chỉ bảo vô ích cho đời.

Trần-thành-Cương
Ancien moniteur Cái-nhum

Ai muốn **MUA SỈ** (*EN GROS*) những hàng **TƠ, LỤA BẮC-KỲ**, (*Soieries du Tonkin*) cho được hàng tốt, giá rẻ, nên viết thơ mau mau cho tiệm.
Maison Tonkinoise
ĐỒNG - THINH
4, Rue de la Soie Hanoi
Thời sẽ được lời nhiều
Ai muốn lấy kiểu (Echantillons) hỏi giá tiệm **Đồng-thịnh** ấy cũng trả lời tử tế.

Ngày 27 Mars 1923.

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

GIÁ BẠC

	Sớm mai
Nhà-nước	8 fr. 30
Ngân hàng Đông-pháp	8 40
Ngân hàng Hongkong Shanghai	8 45
Ngân hàng Chartered	8 10
Sté de Gérance de la Banque Ind. de Chine	8 50

Quốc-trái của Đại-pháp

Tại Paris ngày 26 Mars 1922.

Vé lợi 3 °/.	57 30	Vé lợi 5 °/. . . . 1920 87 60
Vé lợi 5 °/. . 1916.	73 60	Vé lợi 6 °/. 1920 87 17
Vé lợi 4 °/. . 1918.	61 15	

MỄ CỐC

Giá lúa chở đến nhà-máy Chợlớn bao trả lại giá một trăm ki-lô

Vinhlong	4 p. 80 à 4 p. 90
Gocong	5 10 à 5 15
Bai-xâu	4 95 à 5 05
Baclieu	5 10 à 5 15
Giá thường bực trung	4 99 à 5 05

TÀU SẼ TỚI

Chiếc *Azay le Rideau* ở Haiphong sẽ tới bữa 26 Mars.

Chiếc *Van Vollenhoven* ở Haiphong sẽ tới bữa 27 Mars.

Chiếc *Douaumont* ở Haiphong sẽ tới bữa 25 Mars.

Chiếc *Celtic Prince, Haiyang, Mukwna, Vinglang* ở Hongkong sẽ tới bữa 24 Mars.

Chiếc *Lieutenant Saint Loubert Bié* ở Singapore sẽ tới bữa 23 Mars.

Chiếc *Lieutenant de la Tour* ở Tourane sẽ tới bữa 25 Mars.

TÀU SẼ ĐI

Chiếc *Orénoque* sẽ chạy Annam, Tonkin ngày 24 Mars, năm giờ rưỡi.

Chiếc *Armenestan* sẽ chạy Hongkong bữa 24 Mars

Chiếc *Daing* sẽ chạy về Pháp-quốc lối 1er Avril.

Chiếc *Désirade* sẽ chạy về Pháp quốc lối 15 Avril.

CẦN DÙNG

Hãng cao-su **HALLET** cần dùng người coi dân làm, vậy thầy nào muốn xin làm thì đến xin tại hãng chánh *đường Barbet món bài số 43 Saigon.*

Voila l'étiquette du véritable :

UN MATTEI !
Có trữ bán lại hãng
DENIS FRÈRES

DƯƠNG-DIÊN
Marchand de Meubles
Rue Catinat 109-111-113
SAIGON

Tiệm tôi có bán các thứ giường đồng và giường sắt theo kiểu mới.
Bàn-Ghế đủ thứ và tủ có kiến cùng đá cẩm-thạch theo kiểu kim thời.
Xin quí ông, quí bà sẵn lòng đến tiệm tôi xem thử.
Đây cũng có bán các thứ kiểu hàng bàn-ghe thiệt hiệu (Thonet).

PHOTOGRAPHIE ARTISTIQUE ET INDUSTRIELLE
Opérateurs sortant des 1ers Maisons de Paris
KHÁNH-KY & Cie
THỢ CHỤP HÌNH ANNAM KHÉO NHỨT
54, Boulevard Bonnard, 54 — SAIGON
Téléphone N° 410
TRAVAUX D'AMATEURS
PORTRAITS EN TOUS GENRES
Pose par tous les jours à l'atelier et domicile
PHOTOGRAPHIES SUR ÉMAUX
Portraits dessinés à l'encre de Chine sur papier Bristol
TRAVAUX D'ART
CHARBON AQUARELLE GÉLATINO
Retouches artistiques très soignées

Xe hơi kiểu mới
KIỂU MỚI RỐT HẾT HẠNG NHỨT ĐÂY
Xe-hơi hiệu : DE "DION-BOUTON"
6 chỗ ngồi — 12 má-lực

Có năm sự quí :
Elégance (*Mạnh-bạo*) Là bởi sự đều-đặng, không sai sót, không chê động, rất đúng bực.
Confort (*Êm-dạm*) Là bởi sự chịu đựng vững-vàng của nó.
Vitesse (*Lẹ-làn*) Là bởi sự sắp đặt tử tế cái xú-bắp của nó và nắp xi-len.
Economie (*Gọn-ghẻ*) Là bởi sự sắp đặt xú-bắp tử tế.
Sécurité (*Vững dặt*) Là tại cái thắng n tốt, đều 4 bánh với cái thắng sang số của nó.
Xe-hơi De « DION-BOUTON » bằng 10 mã-lực
Được việc trong trường dấu lớn — Thường thường có lại những kiểu rất lạ
Xe-hơi « AMILCAR » bằng 6 mã-lực
Xe nhỏ kiểu mạnh-bạo và gọn-ghẻ
Hãng *BERTHET, CHARRIÈRE & Cie* Saigon làm đại-lý.

Bán gạch

Quí vị có cần dùng mua gạch cất nhà thì xin viết thơ cho **M. TRƯƠNG-SĨ-THĂNG**, *Entrepreneur à Nhatrang.*
Một trăm đồng (100 đồng) một muôn chở tới gare Saigon.
Như quí vị muốn coi kiểu gạch thì M. Thăng sẽ gởi cho.

Xe-máy và máy đèn điển
Sửa các thứ máy và bán đồ phụ tùng
Xe-máy mới bán từ 50 đồng mỗi cái
Còn ai muốn mua đi bán lại thì tin giá khác
Lãnh bán xe-máy hiệu Phi-Phi và Malbroug xe thiệt hơn hết
ĐẠI-ÍCH, *162 đường des Marins CHOLON*

NGUYỄN-VĂN-TRỌNG
N° 38 rue Amiral Courbet-Saigon
Tiệm bán ván gỗ lớn và nhỏ. Bàn ghế toàn camia và sỏ đủ thứ. Và tiệm tôi cũng có cho mướn xe-hơi hiệu Dodge còn mới. Xin quí khách có đi đám cưới hay là đi chơi xa rất phương tiện giá định đã rẻ, xe chạy mau chẳng khi nào hay chết máy dọc đàng.
J. CHÍN-TRỌNG.

DỊP TỐT HỮU NHỨT VÔ NHỊ
Muốn bán một cái xe hơi hiệu :
RENAULT
18 H P. 7 chỗ ngồi, còn mới, 3 000 đồng.
Ai muốn mua xin đến quán nhựt-trình mà thương nghị.

MUỐN BÁN
Có bán một cái xe hơi lộng kiến hiệu : **TALBOT DARRACQ** bảy chỗ ngồi xe thiệt tốt chẳng có hư, vì bởi về nghỉ bên Pháp quốc nên bán giá phân nửa là ba ngàn chín trăm đồng bạc (3.900$) Ai muốn mua thì do tại phòng việc quan Trạng-sư **THIOLLIER** và **FERRAND** *đường Kinh-lấp số 14.*

LỜI RAO CẦN KIẾP
Hãng bán máy may hiệu **SINGER** tại rue Lefèbvre số 8 kể từ ngày 26 tháng Mars 1923, tiệm dời lại nơi *đường Boulevard de la Somme số 118 Saigon.*
Xin quí khách có muốn cần dùng máy may hay là đồ phụ tùng, thì hãy dời gót đến nơi ấy thì hãng sẽ sẵn lòng tiếp rước.

LỜI RAO
Tại tiệm tôi có trữ bán máy cáng vàng (Laminoir) kiểu cũ bởi trước tôi mới đặt bên tây gởi lại, hai cái trục bề dài tám phân tây, giá mỗi cái 180 đồng; ai muốn mua hãy gởi thơ xin hình máy ấy tôi sẽ gởi cho.
BÙI QUANG-NHO
Commerçant (BENTRE)

THIỆT LÀ RẤT HUÊ-DẠN
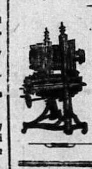
T. MORISE
NHÀ CHỤP HÌNH NHỨT
31, Place Gambetta
(chỗ chợ-cũ)
SAIGON
ĐỒ CHỤP HÌNH ĐỦ THỨ
Chụp hình tại chỗ và đến tại nhà tùy ý người muốn.

CHỤP HÌNH NGHỀ
GIẤY THUẾ THÂN
CHỤP RA LỚN
LÀM KHUÔN
CÓ BÁN :
Máy chụp hình, kiến, giấy, révélateurs, đồ tạp dụng, khuôn, cẳng máy chụp hình, muỗn, ly có khứa thước tất, thao v.v.
Giá rẻ hơn các chỗ khác
BÁN TẠI: **PHOTO-NADAL**
118-120 đường Catinat

CÁO BẠCH
Kính trình quí-bà quí-ông, cùng chư-tôn bằng-hữu trong Lục-châu tường lãm : Có nhà hàng Đỗ-văn-Bính khách lầu, ở tại đường Amiral-Courbet, từ số 29 đến số 35. Nay đã sang lại cho tôi trọn quyền làm chủ, hôm ngày 8 Mars 1923 nầy.
Từ đây đổi hiệu lại là : « NAM-CHÂU KHÁCH-SẠN », tôi hết lòng lo lần sửa sang phòng-vị sơn phết lại tinh hảo, và sắp đặc bồi-bếp lại có thứ tự, cho vừa ý chư-tôn.
Vậy từ nầy chư quí-bà quí-ông có dịp du-vãng Saigon, xin có lòng đoái tưởng bạn đồng-bang, ghé lại nhà hàng tôi an nghỉ, tôi sẽ hết dạ ân-cần, và cám ơn rất trọng.
Directeur : LÊ-KHIÊM-NHƯỢNG
Gérant : LÊ-SUM

NGUYỄN-PHÁT-ĐẠT
COMMERÇANT
Rue des Caisses n° 15 Hanoi
Bán sỉ, bán lẻ đủ các thứ tơ lụa hàng bắc (*Soierie Tonkinois*) của các hãng cơ xảo Bắc-kỳ chế tạo; ông, bà nào muốn mua sỉ nhiều thì gởi thơ thương nghị nơi tôi sẽ tính giá khác cho được phần lưởng lợi.
Ai muốn prix courant thì sẽ cho.
Adresse télégraphique,
NGUYỄN-PHÁT-ĐẠT, Hanoi

Hàng buôn E. HEUMANN
60, đường Mac Mahon. — SAIGON
Tên dùng đánh dây thép : **HEUCO — Saigon**
Dây thép nói số **268**
NHẬP CẢNG — XUẤT CẢNG
LÃNH VIỆC — BÁN SOÁT
Có trữ bán :

Rượu INZANO Turin	Vermouth; Asti-Spumante.
Hãng FIDWELL Paris	Sữa Condensé sucré «Favorite»; Sữa không đường «Gloria»
MULFORD & Cie Philadelphie	Pastilles à la Menthe : Màu bướng; Màu tiềm
NICOLAS ROUGIER FILS Marseille	Đồ nhượm tơ, vải
LE NÉOPTOL FRANÇAIS Paris	Thứ tẩy độc cốt nhứt. Giết độc trùng. Tránh khỏi sự tiêm-nhiễm và các thứ bịnh. Bán các mùi hôi và dơ
GUILLOT & Cie BORDEAUX	thứ rượu mạnh
BOUCHAND PÈRE & Cie FILS BEAUNE (Coté d'Or) BORDEAUX Reims	Rượu tốt Bourgogne và Bordelais; Rượu thường dùng
ELESCA Paris	Đồ ăn bổ; Sữa đường Cacao là một thứ ăn điểm tâm quí lắm, mỗi lần ăn cứ pha với nước sôi.
Hãng LAUTIER Fils Grasse (France)	Dầu Olive thứ thiệt surfine vierge có cốt Olive de la Provence nên bảo chắc rằng tốt.

A. DEJEAN. — CETTE. Rượu mạnh
Société Coopérative des Muscats naturels de Frontignan
Vin **MOUSSEUX** duc des Bardes
Là thứ rượu Sâm-banh ngon
Mua các món sản-vật ở trong xứ

THAY MẶT
TẠI ĐÔNG-PHÁP
Nước suối **PERRIER**
Thứ nước tốt nhứt để ăn bản
THỨ NƯỚC SUỐI ĐỂ ĂN BẢN
HIỆU *LANGSA*
Hãng Société Anonyme
POINSARD & VEYRET

PHẢI HÚT THUỐC IMPÉRIALES

A. COURTINAT & Cie — SAIGON

QUELLE EST CETTE MAIN

Celle d'un homme chic car son poignet est orné d'un BRACELET-MONTRE

"CARR"

MÃ VÀNG HUÊ-KỲ của hãng GRANDE MANUFACTURE D'HORLOGERIE Prybylt & Anguenot ở Besançon.

Kiểu lớn để cho đàn-ông dùng 15 Rubis. — Giá .... 13$50

Kiểu nhỏ để cho đàn-bà và cho đàn-ông, có chiếc vàng đeo và có khóa khăm vàng .... 11$00

Bán tại: KHO HOÀN-CẦU. — 157, đường Catinat.

CÁC NHÀ CHO MƯỚN XE KÉO NẾU MUỐN CẦN KIỆM THÌ NÊN DÙNG MỘT THỨ VỎ XE-KÉO

BERGOUGNAN

MÀ THÔI

Dùng thử VỎ XE của tôi rồi Chư-tôn mới thấy rõ ràng nó TỐT HƠN các thứ VỎ XE hiệu khác

Có mua thì xin gởi thơ cho:

La Maison L. DESMARQUOY & Cie

61, Rue Pellerin, SAIGON.

Ở đó cũng có bán VỎ XE-HƠI, VỎ XE-MÁY, XE MÁY-HƠI và Bandages đầy đề cho XE HƠI CHỞ ĐỒ.

CÁC MÓN HÀNG HÓA CỦA BỔN-HIỆU ĐỀU LÀ CỦA LANGSA LÀM VÀ THỨ THIỆT TỐT.

PHARMACIE PRINCIPALE

CỦA ÔNG

L. SOLIRÈNE

nhứt hạng bào-chế sư

KẾ NGHIỆP CHO ÔNG G. RENOUX

ở ngang nhà hát tây. — SAIGON

Tiệm thuốc nầy đứng hạng nhứt đã lâu năm rồi và buôn bán lớn hơn các tiệm khác trong cõi Đông-Pháp nầy.

Tiệm thuốc nầy được có tiếng là nhờ chuyện bán thuốc thượng hạng, nhờ có một ông thầy bào-chế nhứt hạng, vốn là sư-nhơn bác-vật xuất thân, đứng xem sóc việc bào-chế thuốc một cách rất kỹ lưỡng, trúng theo toa của các quan thầy thuốc ra cho người ta; lại nhờ có người Tây và người Nam thầy thầy đều tin cậy.

Tiệm thuốc nầy cứ do theo ý người ban hàng mà bán thuốc, hoặc tuân theo toa của quan thầy thuốc mà bào-chế, chớ chẳng hề khi nào làm sai, hay là lúc trong tiệm không có thứ thuốc người ta hỏi rồi không đem thứ thuốc khác mà đổi thế vào.

Tiệm thuốc chánh của ông L. SOLIRÈNE khuyên những bạn hàng:

Nên dùng thuốc của ông L. SOLIRÈNE là một người cho tiệm rất ngay thẳng, chiêu hiền đãi sĩ;

[illegible]

Tự do diễn-đàn

(Tribune libre)

Ngỏ cùng liệt-qui

Đã lắm phen, Bổn-báo có tuyên ngôn rằng về mục Tự-do-diễn-đàn nầy, Bổn-báo riêng để cho liệt quí bình luận cho thỏa mãng ý muốn. Nhưng bởi, cũng đã lắm phen, Bổn-báo gặp nhiều cớ chỉ bằng thật rằng tên ký dưới bài gởi đến và đăng vào báo đó không phải là tên thiệt của người viết bài ấy; hoặc tên giả, hoặc mượn tên của người hàng xóm mà đề đại vào. *Ấy là một đều đáng cho là khiếp nhược, mà người chưa chịu ăn-năn chừa bỏ. Nếu việc quả, mình đờm đương cầm viết chép ra để gương giúp ích, cớ sao lại sợ mà nặc danh? Hả chưa phải là khiếp nhược chăng?*

Vì cái tật khiếp nhược ấy, gây rối, buộc Bổn-báo từ đây, những bài ở đâu gởi đến, tên ký không rõ, hoặc Bổn-báo không nhận biết, thì Bổn-báo không ấn hành. Lại còn những bài ấn hành trong mục nầy, thì Bổn-báo để trọn về phần người ký tên gánh chịu lấy những đều cang hệ gì xảy đến; Bổn-báo không cang-dự.

L. T. T. V

Nạn xe máy-đạp

Xem trong tờ báo số 1390, trương thứ 3 ngày 21 Mars 1923, có bài « cái nạn lớn về xe máy đạp » của M. Paul Lộc đặt ra, trong bài ấy M. Lộc, vì đoàn thể muốn giúp bạn đồng bang mà trừ tuyệt quân gian hay trộm xe máy; nên đề lời cầu. Chánh-phủ nhậm cái kế mầu của thầy dương là: Mỗi cái xe máy phải làm một tấm số rõ ràng để thấy xa 100 thước và phải đóng thuế cho Nhà-nước nữa.

Theo trí mọn của tôi thì tôi tưởng cái kế đó chưa gọi rằng đích đáng, là vì có các cớ như sau đây:

1° — Nếu làm tấm số như M. Lộc nói đó thì dùng đặng khi ban ngày, còn như ban đêm thì M. Lộc mới nghĩ cho sao? Không lẽ mà buộc mỗi cái xe máy, phải làm một cái đèn khí đỏ hay trắng, gần bên tấm số đó đặng cho người ta thấy số! Còn nếu ban đêm mà không đặng thấy tấm số rõ thì tấm số đó có ích chi đâu?

2° — Nếu đứa trộm cắp thì phải quỉ quyệt hễ biết ăn cắp xe máy thì tất nhiên nó phải biết làm làm-sao cho cái xe máy đó ra khác lập tức, chớ nó có dại gì để y vậy cho chúng nắm đầu sao? Còn tấm số thì bất quá là gắn vào xe mà thôi, có khó chi cho đứa trộm cắp nó lấy ra để vô, mà hễ nó lấy ra để vô được thì tấm số đó có ích chi đâu? Trong bài M. Paul Lộc có nói sự làm tấm plaque de possession không công hiệu chi thì tôi tưởng tấm số nầy cũng vậy.

3° — Về việc giàu, nghèo thì M. Paul Lộc cũng dư hiểu, có kẻ giàu, có kẻ khá đủ xài, còn có kẻ nghèo nàn thiếu thốn; bổn phận của M. Paul Lộc thế nào thì tôi mô dám hiểu, nhưng trong bài thì M. Paul Lộc có nói rằng: « Kẻ sắm nổi 1 cái xe thì đã hiểu là người đủ xây dựng ». Đều nầy tôi xin kiếu lời mà phân cùng M. Paul Lộc đôi lời. Tôi đã thấy lắm kẻ làm cực nhọc cả năm bảy tháng mà góp chưa đặng đủ số tiền mua một cái xe máy hoặc của hãng, hoặc của anh em bán lại (mua góp); thì những kẻ đó đặng làm chủ xe máy, chớ nào có đặng gọi rằng là bực đủ ăn đủ xài đâu?

Sau hết, tôi xin luận một ít đều là hễ của mình khéo giữ thì hơn, vậy mà có khi còn sơ sẩy nữa. Còn về Chánh-phủ thì tôi cầu xin Chánh phủ hễ bắt đặng đứa vô tâm thì phạt cách nào cho nặng và nghiêm nhặc để làm gương; vậy có lẽ còn hay hơn là lập thuế xe cùng là buộc làm plaque de possession với cục chai đỏ (feu rouge) đó.

Vì lẽ chánh nên tôi mới dám trần tố ra đây như có đều chi sai sót xin chư vị khán quan miễn chấp.

Lê-quang-BÔNG. — Saigon.

Dầu hôi hiệu cái Mão

Dầu hôi hiệu Cái Mão (Le Pétrole Couronne) cũng dầu của hãng Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles. Dầu nầy thắp đượm lắm. Hễ dùng dầu hôi thì chẳng nên quên hiệu Cái Mão. Phải tìm cho đặng hiệu Cái Mão mà mua, thì mới đặng dầu thiệt tốt.

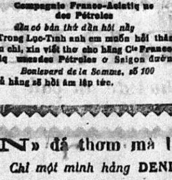

Trong các tiệm Lục-châu thay mặt cho hãng

Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles

đều có bán thứ dầu hôi nầy

Trong Lục-Tỉnh anh em muốn hỏi thăm đều chi, xin viết thơ cho hãng Cie Franco-Asiatique des Pétroles ở Saigon đường *Boulevard de la Somme, số 100* chủ hãng sẽ hồi âm lập tức.

NGUYỄN-VĂN-THIỆT

Quản-lý

PHÁP-VIỆT KHÁCH-LẦU

Hôtel de France

N° 157, rue Catinat, N° 157. — SAIGON

PHÒNG Mát mẻ, Thanh tịnh

PHÒNG TẮM Sạch-sẽ, có DOUCHE

GIÁ RẺ

THUỐC HIỆU

Capsules de Santal Salolé Thomas

Khi trước ông lương-y Henderson có chế một thứ thuốc hiệu là Đông-phương Thiên trước Santal Citrin tinh.

Trong tờ «Times-báo» tháng Juin năm 1865 trương thứ 571, ông lương-y ấy có làm một bài diễn-thuyết như vầy:

Thuốc nầy hay hơn thuốc Copahu và Cubèbe uống nó vô hại mà mùi thơm tho; dầu uống bao nhiêu cũng không phạt tì, uống nó rồi cái mùi nước đái phải khác xa, và trong vài ngày sẽ thấy hiệu nghiệm nó.

Thứ thuốc Salol các y viện đều dùng nó đã đặng 25 năm nay, uống nó vào thì lợi thầy, bổ thận.

Trong thứ thuốc hoàn nầy có nhốt vị Salol vào trong Santal tinh làm cho hai vị thuốc nhập làm một, mà trợ lẫn đương cũng là bổ dưỡng khí trai tráng.

Thuốc nầy dễ uống lắm, hễ vào bụng rồi thì mau thấm.

CÁCH DÙNG

Mỗi ngày uống từ tám hoàn cho tới mười hoàn thì chắc lành bịnh lậu, bất kỳ lâu mới gì phải mạnh rảo.

Tại tiệm thuốc *Pharmacie principale* của ông *L. SOLIRÈNE*, là bào-chế y-khoa tấn-sĩ và nhứt hạng bào-chế y-cánh, ngang nhà hát Tây, Saigon, có bán.

HỦY, THIỆT LÀ MAY!

Nhờ cặp gương nầy tôi coi rất tỏ rõ như hồi lúc xuân xanh.

Lâu nay tôi không biết nên tôi dùng gương xấu, coi rất mỏi mắt mà lại lòa chữ nữa.

Thiệt là nhờ có ông GIUNTOLI, chủ tiệm BIJOUTERIE PARISIENNE, hiệu con RỒNG VÀNG ở gần bên « Pháp-việt Khách lầu » (Hôtel de France), đem qua xứ Nam-kỳ đây mà bán.

Cũng bởi tôi chẳng có coi báo-chương cho thường nên chẳng hay biết chi cả.

Hôm nọ tình cờ thấy trong « Lục-tỉnh-tân-văn » rao, tôi mua thử mà dùng chẳng dè thiệt là gương tốt. Kiến làm bằng thủy tinh ròng, trong sạch chẳng có bọt bợn chi cả.

Gương nầy có 2 thứ: thứ để cho kẻ VIỄN THỊ và kẻ CẬN THỊ

Kiến nầy gá theo kiến-mủi (pince nez) hay là kiến có gọng móc (lunettes) cũng được.

Vậy trong Lục-châu ai có bịnh con mắt như vậy hay là ai có lờ con mắt, hãy mua thứ gương nầy mà dùng thì sẽ đặng vui lòng luôn luôn.

LỜI RAO

Kính cùng qui-ông qui-bà trong Lục-châu đặng rõ: Tiệm thợ bạc của tôi, tục kêu là tiệm chú Nhánh, khi trước ở trong đường hẻm trước đình Xã-tây Saigon, nay dời xuống chợ củ Saigon, đường Kinh-lấp, *Boulevard Charner môn bài số 51, một bên Chiêu-Nam-Lầu-Khách-Sạng.*

Xin qui-ông qui-bà tưởng tình tôi, tới lui như trước, tôi hết lòng thâm cảm.

Nay kính

梁同安金鋪首飾

LUONG-DONG-AN

Bijouterie

51 Bd Charner (SAIGON)

NHÀ CHỤP HÌNH

PHOTO STUDIO

mới tiếp đặng nhiều cái máy chụp hình hiệu: GAUMONT, RICHARD, LEROY, MONOBLOC, KOAKN.

Một mình hãng nầy thay mặt ở tại Đông-pháp cho Goerg, Fournier, Simon, Beny, Thagee, Franceville, Bellieni, Noel, Courvoisier, Bristallos, vân vân. Các thứ Celluloses, Planchon, vân vân.

Máy chụp hình từ 2$95.

Đồ phụ-tùng cần dùng đủ từ 5$90

Ống dòm để coi hát và để xem canh đồng của FOURNIER.

PHOTO STUDIO

gần nhà hàng Continental.

SAIGON.

SIỀNG

Muốn nhẹ bớt và mạnh tuyệt thì nên dùng thứ thuốc điếu vấn rồi hay là bột hiệu **Espic**

2 f. 25 một hộp

Trong nhà bào tễ và tại St LAZARE 20 PARIS *đều có bán*

Xin nhớ cái ký tên J. ESPIC ở trên mỗi điếu thuốc

THỜI ĐÀM

Cô ba. — Cha chả cái quần lãnh của cô mua ở đâu mà tốt dữ vậy, thiệt đen và nước quá?

Cô tư. — Vậy chớ cô nó chưa biết chỗ dệt sao? Đã ba năm nay có một cái hãng của một người Annam mình lập ra, dệt lãnh, tốt hơn lãnh tàu và lãnh bắc nhiều lắm. Bữa nào cô rảnh đi vô đó mua thử một cái quần bận thử coi, đã đen nước mà lại chắc.

Cô ba. — Đã biết vậy mà hồi tới giờ có nó cũng chưa có nói chỗ nào bán, đặng tôi mau mau đi mua, sẵn dịp cái quần lãnh tàu tôi mới mua cho ba bé trẻ ở nhà nó đã rượng hết.

Cô tư. — Như cô thiệt gấp cứ việc ra mua giấy xe lửa nhỏ đường mé sông, đi tới Cầu-kho hỏi thăm cái hãng của ông Lê-phát-Vĩnh ở đâu thì ai ai cũng đều biết.

Hãng dệt máy LÊ-PHÁT-VĨNH

Quai de Belgique Caukho (Saigon)

Nguyễn-văn-Chức

50, 52 Rue des Marins CHOLON

Lãnh làm nhà máy xay lúa đủ các thứ kiểu theo kim thời, có thợ ráp máy thiện nghệ, họa đồ chỉ giùm không ăn tiền. Bán đủ đồ phụ tùng cho nhà máy xay lúa.

MOTOCYCLISTES — CYCLISTES

ĐẶNG-CÔNG-HẠN và Công Ty

nhà số 244, đường Lefèbvre, SAIGON

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ

Các đồ phụ tùng xe máy đạp và xe máy dầu

Võ và ruột xe máy hiệu WOLBER.

Võ và ruột xe máy dầu hiệu DUNLOP (bánh 600 và 650 à talon).

Đèn khí để cho xe máy dầu (có dynamo và bình nước mạnh).

Bình nhốt khí đá để cho xe máy dầu (bouteilles Magondeaux).

Có bán xe máy dầu mới và cũ hiệu:

B. S. A. 4 1/2 H. P., 3 vitesses avec débrayage et mise en marche.

New-Hudson modèle de luxe 1922, 3 1/4 H. P., 2 vitesses avec débrayage et mise en marche.

New-Hudson 2 1/4 H. P., 2 vitesses, sans mise en marche.

Royal-Enfield 2 1/4 H. P., 2 vitesses avec débrayage et mise en marche.

Alcyon 2 1/2 H. P., 2 vitesses, débrayage et mise en marche.

Gratieux 3 1/2 H. P., 2 vitesses, avec débrayage et mise en marche.

Sửa các thứ xe máy dầu.

Sơn xe máy đủ màu.

Rượu mạnh hiệu «DEJEAN» đã thơm mà lại ngọt làm cho những tay thạo rượu đều thầy khen ngợi

Chỉ một mình hãng DENIS FRÈRES *có trữ bán mà thôi*

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây nầy dọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-Pháp nầy, lập ra từ năm 1856

Hồi trước của ông HOLBÉ và RENOUX nay ông SOLIRÈNE nhứt hạng bào-chế sư kế nghiệp

Ở Saigon ngang nhà hát tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ. Lục-châu chư quân tử có cần dùng thuốc tây xin hãy viết thơ cho tiệm thuốc nầy mà mua, thì sẽ được vừa lòng.

Cuốn DƯỢC-TÁNH LƯỢC BIÊN đã xuất bản rồi. ai muốn xin. thì viết thơ cho ông L. SOLIRÈNE, ngài sẽ gởi cho không

CHỦ ĐIỀN !
NÔNG GIA !
CÁC NHÀ CÓ XE HƠI !

Các món gì của chư-tôn muốn làm bằng sắt, làm ra hay là sửa lại những máy móc và đồ khí-cụ về nông-nghiệp;
Làm các món nhỏ rời của mô-tơ bằng thép, gan, đồng, đồng-bạch.

Thì xin chư-tôn hãy đến:

FORGES ATELIERS ET CHANTIERS D'INDOCHINE
Tại Khánh-hội, Quai de la Marne
Dây thép nói 95 mà đặt.

Làm kỹ-cang lắm, có tay thợ chuyên-môn ở các xưởng kỹ-nghệ khéo bên Pháp-quốc kiểm điểm công việc làm.

SANTAL MIDY

PHẢI COI CHỪNG ĐỒ GIẢ MẠO
HÃY NÀI CÁI KÝ TÊN : MIDY

SANTAL MIDY
(Săn-tan Mi-dy)

Thuốc nầy hiền và tinh hảo để trị bịnh *đau lậu*, mới cũ gì đều thần hiệu, (không có dùng thứ Copahu và không cần thục).
Mỗi hoàn bọc đều có đóng hiệu MIDY.

Buôn bán lồn số, 8, Đường Vivienne, Paris.
Trong mấy nhà Thuốc.

XE MÁY ĐẠP CỦA HÃNG *L. CAFFORT*
hiệu « ALCYON »
ĐUA ĂN HẠNG NHỨT

Hôm bữa khai trương Trường đua xe máy đạp tại Saigon, bên phía mấy người Langsa đua lãnh phần thưởng của quan Toàn-quyền ban thì *M. Le STUNFF* ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON ăn hạng nhứt.

Còn bên phía mấy người Annam đua lãnh phần thưởng khai trường thì *M. Trần-văn-THINH* hạng nhứt, *M. Trần-văn-CHÁNH* hạng nhì, hai vị ấy cũng ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON

L. CAFFORT.
N° 32, 34, 36, Rue Catinat. — SAIGON

Phép giáo-dục cho trẻ con trong nhà

(Lược dịch sách Tàu)

Gia-đình giáo-dục là một cái nền gây dựng cho trẻ con về sau vậy; nay xin lượm lặt những điều thiết yếu để biên mà làm thành một bài, tuy thường thường những việc không đáng chi lắm, song không lời nào là không xác thực kinh nghiệm, cho ai đã muốn nói đến sự gia-đình giáo-dục tất là chẳng nên bỏ qua mấy điều như sau nầy:

Hiện thời các trường học nuôi dạy chỉ bất ngoại trong ba điều: đức-dục, trí-dục, thể-dục, mà gia-đình giáo-dục há lại không thể nở hay sao. Nay cũng xin chia ra mấy điều mà nói.

Đức-dục

Lời ngạn-ngữ có nói rằng: « thất tuế đáo lão » nghĩa là đứa trẻ con đã nên bảy, phẩm-hạnh tâm-thuật thế nào, đến già cũng chẳng thay đổi mấy tí nữa, bởi vậy cho nên đức-dục mà dạy cho đứa nhi-đồng, lại thiết-yếu hơn kẻ đã thành-nhơn.

Điều thứ nhứt: ngày thường các việc trong gia-đình, mà thuộc về cháu thân đứa trẻ con, mỗi bữa mai dậy sớm, súc miệng, rửa mặt xong, áo quần tề chỉnh, tất phải ra hầu thăm cha mẹ, hoặc kẻ trưởng-thượng như chú bác ông bà.

Điều thứ hai: hoặc ngày tiết nhựt, hay ngày sinh nhựt của cha mẹ, cũng nên dạy cho con trẻ theo đòi anh em, chị em làm lễ cho quen, để sau nó biết cách tôn-ti thứ tự vậy.

Điều thứ ba: phàm bữa ăn cơm, phải dạy con trẻ đợi cha mẹ, hay là kẻ trưởng-thượng ngồi trước đã, nhiên hậu cho phép mới được ngồi, khi cầm đũa cũng xem người lớn cầm trước mới dám cầm, gắp đồ ăn nên gắp các món trước mặt mình, chớ không được bạ đâu gắp đó, ăn xong để đôi đũa một bên cái chén ăn cơm thong dong đứng dậy.

Điều thứ tư: trẻ con có đi chơi đâu, tất phải thưa trình với người lớn, có cho đi mới dám đi, nếu không cho thời không được thiện tiện mà đi, khi đi về lại phải ra mắt cho cha mẹ biết.

Điều thứ năm: cha mẹ có ốm đau, mai sớm phải đi lại chỗ nằm, hỏi han ăn uống để tỏ bày chút tình yêu mến cha mẹ.

Điều thứ sáu: phàm có khách đến chơi nhà đứa trẻ con phải ra chào thưa phép tắc cho quen, không nên nhảy vọt đùa hỡn trước mặt khách lạ, không nên nhơn khách nói chuyện trò cùng cha mẹ mà đem điều quái gở với nhau trong đám chị em, dám nhiều câu chuyện của lớn, là một sự thất lễ. nên cấm tuyệt mới được. Ấy là bọn lên bảy tuổi sắp xuống, như từ tám tuổi trở lên, thời phải tập pha nước, châm thuốc, hầu hạ quan khách cho quen việc, để sau khôn lớn mà làm.

(Mai tiếp)

OÁN-HỒNG-QUẦN *THỨ SÁU* in rồi, *THỨ BẢY* còn tiếp

TIỆM ĐÓNG XE

SỬA XE VÀ BÁN CỦ ĐỒ PHỤ TÙNG
Đường Luro môn bài số 99 và 101
Đất-hộ (SAIGON)
TRẦN-VĂN-HIỆP CHỦ TIỆM

Kính cùng Lục-châu quí-khách đặng rõ: Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là: xe mui, xe hai bánh, xe kiến, xe kéo; xe bò: cũng có đóng thùng xe he theo kiểu kiêm thời, sơn xe thiệt khéo. làm nệm, muôi xe đủ kiểu, và cũng có bán các thứ xe sửa lại chắc chắn: có bán đèn xe đủ kiểu, bán xe cao-su bằng cây giáu bên tàu chở lại, cao-su đặt để thay trong bánh, kiến đèn tây để bắt kế xe độc chiếc và song mã bằng da tây may rất khéo và chắc, có bán yên cỡi, chuông đẹp hai tiếng. bình để thắp đèn khi đi theo xe, sơn xe và sửa xe.

Cúi mời quí khách có dịp đến Đất-hộ xin ghé lại tiệm tôi một khi trước coi công cuộc của tôi làm, sau có cần dùng món chi đa thiểu, mua giúp lòm ngồi thì tôi rất cám ơn hạ cố.

Còn như quí khách ở xa muốn gởi thơ hỏi thăm món chi cùng giá cả thì sẵn lòng hầu đáp.

DỊP TỐT

Quí vị muốn mua quần áo rẻ, thì hãy đến tại hãng

Sté **L. DESMARQUOY** & Cie
Ở đường rue Pellerin, 61, SAIGON

Tại hãng có bán áo sơ-mi, giày, bâu áo (cols) vân vân, đủ thứ đủ kiểu, giá rẻ lắm

CÁO BẠCH

Kính lời cùng chư quí vị điền chủ đặng rừng Tôi thay mặt cho hội nhà máy xay lúa ở Viễn-đông « Rizeries d'Extrême-Orient Saigon » mua lúa tại Bentre.

Chư vị điền chủ ông nào muốn bán lúa, xin viết thơ cho tôi mà thương nghị, bán giá đã được khá mà sự tiền bạc lại chắc chắn.

Nay kính
NGUYỄN-DUY-HINH
Thành-hóa Mocay.

HÃNG CAO-U TẠI CẦU-KHO

LỜI RAO

Cho mấy chủ có xe kéo cho mướn

Nên dùng thứ Cao-su pneus C.C.M. cho xe mình.

Vỏ (enveloppes) hạng nhứt, một cặp 9 đồng; Ruột (chambres à air 2$60 một cặp.

Tại Hãng nấu Cao-su, ở đường Douaumont Saigon.

TIỆM NHUỘM KHÉO

Tiệm Nhựt-Tân nhuộm hàng lụa đủ thứ màu, cũ nhuộm lại mới rất khéo n° 79 Bd. Tổng-đốc-Phương Cholon. Nay dời về Cầu-kho ngang gare xe-lửa n° 229 Quai de Belgique tôi cũng làm nghề như cũ.

Xin quí bà, quí cô có lòng tưởng đến tôi, tôi rất đội ơn.

NHỰT-TÂN.

CÁO BẠCH

Kính cùng Lục-châu quới khách rõ; nay tôi mới lập một tiệm bán đồ đồ phụ tùng xe máy và nay tôi có lập thêm tại đường Mayer số 30 bis, bán đủ thứ rượu Tây và đồ Conserves Alimentaires [illegible] gởi kỹ cang, xin quới khách có lòng giúp đồng mình lấy thảo bất hạng muốn mua món chi hoặc là ít nhiều xin viết thơ lại tiệm tôi *179, Rue Paul Blanchy* sẽ sẵn lòng tiếp đáp.

Mme HUA-THỊ-TÒNG
Cycles & Accessoires
179, Rue Paul Blanchy,
SAIGON

Bùi-quang-Nho
BENTRE

Bổn hiệu có trữ bán vải may mùng của hiệu Chấn Thủy ở Hanoi. Vải nầy mới chế kiểu mới, đã rộng khổ lại cao thưa, tốt hơn các thứ vải may mùng thuở nay, kêu là Tissu Tonkinois, bề dài [illegible], ngang [illegible]. Bổn hiệu có bán vải trắng Batiste để làm nóc mùng và may áo mát bề khổ 0m80 mỗi mètre [illegible] [illegible] một cái mùng dài 2m00, ngang 1m80 chỉ cần 6m00, thì mua một cây vải nầy và 4m00 vải batiste thì đủ, vải mùng ấy có ba hạng 6$00, 5$00, và 4$00 tốt xấu khác nhau. Bổn hiệu cũng có trữ giày và dép cũng nhiều hiệu ở Hanoi gởi lại, giày hạ giá từ [illegible] tới [illegible], bottines đen và vàng hoặc hai màu từ [illegible] tới [illegible] và dép (Sandales) quoai da và quoai nhung giá [illegible]. Ai mua từ năm đôi sấp lên được remise 5 %. ai có mua thì tôi sẽ gởi contre-remboursement. Xin đồng-bang [illegible], chớ ham giá rẻ hơn vì có nhiều người mất giày hạ da láng họ sơn giày da trắng ra da láng, ít ngày hả sơn lợi da mốt nay, [illegible] ấy.

Bổn hiệu cũng có bán các thứ hàng tàu [illegible] tại Bentre và những hàng Bắc nhiều thứ, [illegible] hay áo; vân vân......

BÙI-QUANG-NHO
Bentre

LA PLUS VASTE ET LA MIEUX ORGANISÉE DE L'INDOCHINE

L. SOLIRENE
PHARMACIE PRINCIPALE
FONDÉE en 1865
SAIGON

PANSEMENTS — SPECIALITÉS — PHOTOGRAPHIE — PARFUMERIE — ACCESSOIRES — LABORATOIRE — PRODUITS CHIMIQUES — DROGUERIE — HERBORISTERIE — BANDAGES

MAISON DE PREMIER ORDRE

CHUYỆN ARẠP

CHUYỆN MỘT NGÀN LẺ MỘT NGÀY

(Tiếp theo)

Hỡi ôi! Cái bịnh của con trẫm nào phải không phương trị lành, bởi con trẫm không có nhẫn nhịn được mà chờ cái phương hay của người ta bày ra mà gỡ rối cho con trẫm đó thôi.

Vua thành Gách-ninh nói mấy lời làm cho hoàng-tử Pha-rút-cha nghe mà chắc rằng cũng còn trông đặng toại lòng; rồi đó thì vua lâm triều lo việc nước.

Hoàng-tử nóng nảy lắm, nên cho kêu tôi đến rồi thuật lại cho tôi nghe những lời ngài mới nghe vua nói. Tôi nghe rồi, tôi nói rằng: Bẩm điện-hạ, chắc là việc của điện-hạ sẽ đặng may mắn mà nên, vì nay đã biết nàng công-chúa ấy ở tại nước nào rồi. Nếu hoàng-thượng cho phép, thì tôi xin đi đến thành Cách-mia và tôi sẽ ráng đem nàng ấy về đây mà cống hiến cho điện-hạ. Xin điện-hạ đừng tra gạn tôi tính làm thế nào, vì tôi chưa biết và chưa định phải làm sao, tôi sẽ tùy cơ ứng biến mà thôi. Hoàng-tử nghe tôi nói như vậy, thì tỏ dấu vui mừng và bằng lòng cho tôi lắm, nên hoàng-tử vỗ vai tôi mà nói rằng họa may tôi sẽ làm cho ngài đặng hạnh phúc. Từ đó cho đến tối, ngài chuyện vãn vui chơi với tôi.

Sáng ngày sau, tôi tạ từ hoàng-tử, và lãnh phép vua thành Gách-ninh, mà qua thành Cách-mia. Tôi có đem binh khí theo hộ thân và tôi cỡi một con ngựa long mã mà đi. Tôi đi đặng vài ngày thì tôi tới chỗ đồng cỏ nầy đây, phía một bên tòa cung điện, là chỗ rồi đây tôi sẽ dắc công-chúa vào an nghỉ. Tôi thấy cảnh vật tốt tươi lắm, tôi bèn xuống ngựa, thả cho ngựa tôi ăn cỏ, còn tôi thì ngồi dưới bóng cây gần bên hồ nước, nước trong veo vắt, tôi thấy mà thèm nên cúi xuống hớp vài hớp cho đã khát. Uống nước rồi tôi ngồi chơi trên cỏ, gió hiu hiu làm cho tôi buồn ngủ, tôi bèn nằm xuống ngủ ngon một giấc.

Chừng tôi giựt mình thức dậy, tôi thấy năm sáu con nai cái, trên lưng có phủ bằng lụa xanh, nơi chơn có đeo vòng vàng. Mấy con nai đi lần lại gần một bên tôi, tôi lấy làm tự đắc lắm, chẳng dè tôi thấy mấy con nai đều chảy nước mắt ra. Tôi lấy làm lạ, không biết sao mà hiểu cho được, tôi ngó lại tòa nhà, thì thấy nơi cửa sổ có một người đờn bà xinh đẹp lắm, ngồi trong nhà, đưa tay lên ngoắt tôi. Tôi bèn để con ngựa tôi lại đó ăn cỏ, tôi xăm xăm đi đến chỗ người đờn bà kêu tôi, mấy con nai tuồng như cản tôi không cho tôi vào nhà đó, cắn áo tôi trì lại và đi ra phía trước mà chận đường tôi.

Tôi thấy như vậy, và thấy mấy con nai khóc thì tôi nghi hoặc nơi lòng lắm, ắt có đều chi bí mật đây, song bởi tánh tôi ham vui, nên không xét ra cho tới, tôi liền đi đại vào. Tới trước cửa, tôi bèn vô thẳng trong nhà. Nàng ấy lại gần mà xem thì nhan sắc còn mặn mà hơn là đứng xa mà ngó; nàng tiếp rước tôi trọng hậu lắm, nàng miệng cười vui vẻ và nắm tay tôi mà dắc vào một căng phòng xinh tốt, rồi kéo tôi ngồi chung với nàng trên một tấm xô-pha. Nàng hỏi chào theo phép lịch sự rồi thì bọn tì nữ bưng ra một cái bồn bằng sành Trung-hoa quốc, đựng đầy những trái cây. Nàng lấy lên một trái tươi tốt hơn hết mà đưa cho tôi và mời tôi ăn. Tôi vừa để trái ấy vào miệng nếm thử. thì nàng đã đổi sắc diện rồi, nàng nói: « Người dị quốc quái gở kia, mi hãy « chịu cái hình phạt ta đành để cho « hết thảy những người như mi vậy, « dám cả gan vào đền của Mê-rép-« da. Mi hãy cởi lốt tự nhiên của mi « ra mà mang lốt nai đực cho mau, « mi hãy á-khẩu đi, mà mi còn được « nghe hiểu và biết như người vậy, « đặng cho mi biết đau đớn về cái « oạn nạn của mi. »

Nàng nói chưa dứt câu, tôi ngó lại thân tôi đã hóa ra nai rồi. Kế thị nữ đem ra một lá phủ bằng lụa xanh mà phủ trên lưng tôi, và đem tôi ra tới một đồng cỏ trống thì tại đó có hơn hai trăm con nai đực, thảy đều là người ta, vô phước như tôi vậy, bị con quái ấy biến hình ra là nai.

Tôi bởi còn tánh người, nên trong lúc đó tôi suy nghĩ về cái oạn họa của tôi, tôi ít đau lòng cho phần rủi của tôi hơn là tội nghiệp cho cái cảng phần của hoàng-tử Pha-rút-cha, đang trông mong tôi giúp cho ngài đặng toại lòng.

(Sau sẽ tiếp theo).

NOTA. — *Chuyện Một ngàn lẻ một ngày, còn đăng vài kỳ báo nữa thì hết.*

Bổn quán sẽ ấn hành « TÍCH PHẬT-TỔ », *là: Tích thiệt, theo sách vở đời trước tại Tây-phương-phật di truyền;*

Tích thiệt, không phải là chuyện hoang đàng bày đặt ra mà mua vui;

Tích thiệt, sẽ dịch ra rõ ràng, có một tiếng nói một tiếng, có một câu nói một câu, người dịch không thêm bớt chút nào hết: tưởng rằng Tích nầy rất lý thú cho các ông các bà vẫn còn giữ chặc lòng thành, miệng niệm Nam-mô a-di-đà-phật!

HỘI NHÀ MÁY XAY LÚA VIỄN-ĐÔNG

(Rizeries d'Extrême-Orient)

Hội nặt danh vốn hùn 25 triệu quan tiền Langsa đều đóng tất số

Ở tại SAIGON, đường Belgique, môn bài số 15. — Nhà máy xay và kho trữ ở tại CHOLON

CÓ PHÒNG VIỆC RIÊNG LO VỀ CHUYỆN LÚA

MUA LÚA VÀ LÃNH BÁN LÚA — GIÙM TIỀN LÚA VÀ THẾ LÚA — CHỞ LÚA — LÃNH LÚA GỞI KHO

Trước khi bán lúa, xin hỏi bổn hiệu; nếu vị điền-chủ nào mắc đi không đặng thì viết thơ cho bổn hiệu, bổn-hiệu sẽ đến viếng mà bàn luận. — *MUỐN HỎI CHI THÌ BỔN-HIỆU SẴN LÒNG CẮT NGHĨA CHO BẾT.*

Phòng việc: *ở tại đường Belgique, môn bài số 15.*

CÓ ĐẶT HÃNG NGÁNH TẠI CẦNTHƠ — Và có lập chành mua lúa nơi các chỗ thị-tứ

SAIGON. — IMP. DE L'UNION — TIRAGE : 3.500 EXEMPLAIRES — L'Administrateur Gérant : NGUYỄN-VĂN-CỦA

Tirage: 3180 ex
Saigon le 27 mars 1923